

Bjørnø med et glimt i øjet - På tur i ø-havet med journalist Johnni Balslev

Tekst og foto: Johnni Balslev

Det er ikke lige til at se det, når man ankommer til Bjørnø efter kun 17 minutter med færgen "Lillebjørn" fra Faaborg. Men jeg får en stærk fornemmelse af, at beboerne på Bjørnø har let til fest.

Bjørnø møder Christianshavn

De 30 fastboende har hele tre beboerhuse, hvor de kan mødes og feste igennem. Ud over det nye Bjørnø Beboerhus er der "Balhalla" og "Den grå Stald". Plus det løse. Måske startede det engang i de frisindede 70'ere. En tid med "peace, love and understanding", bajere, hashtåger og masser af levende musik. Den trend kom til Bjørnø med Kim Larsen og Gasolin fra Sofiegården på Christianshavn.

Det var ikke uden grund, at Gasolin øvede sig til udgivelsen af Gas 2 og 3 på Bjørnø. Guitaristen Franz Beckerlee var gift med Inge Strøbech, der ejede den nedlagte skole. Gasserne øvede sig mest om dagen og festede om natten. Til gengæld viste de lidt hensyn ved at hænge tæpper for vinduerne for at dæmpe lyden.

Beretningerne tyder på, at gassernes og deres tekstforfatter Mogens Mogensens christianshavnske fremfærd har været en udfordring for beboerne. Trommeslageren Søren Berlev havde eksempelvis et udpræget ønske om at optræde i bar røv og viklers. Men der blev også knyttet holdbare venskaber.

Bjørnøs guide med meget mere Asger Anderskov var med den gang. Han blev gode venner med Gasolins tekstforfatter Mogens Mogensen. Han kunne finde på at kigge over på Bjørnø, når diskussionerne gik højt, om gasserne skulle holde en dansk- eller engelsksproget linie.

Asger Anderskov og hans kone Jannie bor i huset overfor den gamle skole. Han guider øens gæster og hun har et lille galleri "Ena", hvor det antikke Grækenland er et gennemgående tema. Asgers ring i venstre øre tyder på et vist udsyn.

1808 Året hvor engelske krigsbrigger kanonbeskydes. 30 Fastboende øboere. 22 meter, højden på Milebjerg. 17 Minutters sejlads fra Faaborg.

Caféen og kanonkuglen

Længere oppe ad vejen kommer vi forbi "Bjørnøgaard", der tilbyder overnatning i den ene ende af den smukke gamle familiegård. I den anden er store dele af laden lavet om til en meget atmosfærefyldt café.

Café Pileflet drives af Kirsten Bjørnø Kaag. Hendes afdøde mand var som hende selv socialpædagog, men også pilefletter. Efter hans død for få år siden stod Kirsten Bjørnø overfor et svært valg mellem at fortsætte livet på øen i nye rammer eller flytte til "fastlandet" Fyn. Hun blev og åbnede et B&B "Bjørnø Badehotel" og den hyggelige café.

Jeg får lige et snapshot af en smilende Kirsten, der holder Bjørnøs berømte kanonkugle i hånden. Det gør hun absolut ikke fordi hun er kugleskør, men mest fordi kuglen har en spændende historie.

Vi skal helt tilbage til tiden efter englændernes tyveri af den danske flåde i 1807. Den danske krigsflåde blev erstattet af en flåde af 200 kanonbåde for at opretholde dansk suverænitæt. Kanonbådene lå langs vores kystlinie. To kanonbådschalupper var udstationeret i Faaborg. Kanonbådchalupperne havde en besætning på 76 mand og havde svære kanoner i for- og agterstavn. De var udstyret med 30 årer, og inde under land er de meget manøvredygtige med mange mand ved årene.

Den 20. juni 1808 får de øje på to engelske krigsbrigger (et tomastet krigsskib med omkring 10 - 18 kanoner), der står ned mellem Bjørnø og Avernakø. Løjtnant Bruun, der leder de to kanonbåde, lægger sine skibe, så han kan afskære englænderne adgangen til Faaborg. En af briggerne går på grund nær Bjørnø, og Bruun beskylder den straks. Briggen bliver stærkt beskadiget og slipper kun med nød og næppe af grunden og forsvinder ud på åbent vand sammen med den anden brig. Om morgenen kommer kanonbåde fra Svendborg til hjælp. Men englænderne er stukket af.

I årene efter det lille søslag kan beboerne plukke kanonkugler ud af brinken mod nordvest.

Kirsten Bjørnø står med den eneste tilbageblevne kanonkugle fra den tid. Den har nu sin plads på brændeovnen i caféen. Om vinteren advarer guiden Asger Anderskov gæsterne mod at løftet på den brandvarme kanonkugle.

Storslået natur

Drejer man til højre for enden af vejen bliver den til en sti forbi journalisthuset. Et hus der en gang sommerbolig for Odense Journalistforenings medlemmer. De seneste 50 år har huset imidlertid tilhørt journalistparret Anna Vinding og Jess Myrthu.

Stien fortsætter mod nordvest forbi en gård, der arbejder på at blive et vineri. Bag gården skimtes de første vinstokke. Stien slår nogle smukke sving op og ned gennem det bløde landskab for at slutte med en herlig udsigt over til Dyreborg på Fyn. Færgen Skjoldnæs mellem Faaborg og Søby på Ærø sejler forbi i et adstadigt tempo. Mod vest rejser klinten sig op i 10 meters højde og mod øst ses de lavvandede områder med et rigt fugleliv.

Der er et kort stykke trampet sti mod øst til en bedre slået sti rundt om vådområderne tæt på sejlrenden til Faaborg. Det kan godt være, at grøftekantsblomsterne langs markerne her mod nord er plantet, men det er en utroligt smuk palet af blomster i rødt, gult, lilla og blå. Og duftene - wow.

I den modsatte ende af øen på kun 1,5 kvkm går en sti ud til haletudsøen og Milebjerg. Ved haletudsøen står en fiskehejre bomstille i vandkanten. Det er vist ikke chokoladefrøer, den lurder efter. Overfor søen trasker en flok Herefordkøer mod toppen af en høj bakke.

Fra toppen af Milebjerg i 22 meters højde kan vi se køerne nyde udsigten over Det Sydfynske Øhav. Tyren ligger magelidt henslængt nedenfor bakken. Heroppe på Milebjerg kan man godt blive rundtosset af at dreje horisonten rundt. Der er et ubetaleligt flot syn ud over de mange grønne øer i det blå øhav. Heldigvis er der en bænk at sidde på, hvis svimmelheden skulle blive for voldsom.

Langs stien nord for Milebjerg er der flere fine sandstrande, men nogle få storme kan flytte rundt på dem.

Tæt miljø og friskole

De fleste af Bjørnø's fem gårde og fem huse ligger koncentreret i et hyggeligt bymiljø. På vej ned fra en dejlig frokost i Café Pileflet kommer jeg op på siden af en ældre kvinde. Hun viser sig at være fra Thisted i Nordjylland.

- Men jeg er kommet her på Bjørnø i mange år med min søn. De er en gruppe lærere fra Den Fri Lærerskole i Ollerup. De mødes hvert år til en hyggelig ferie i enkle omgivelser, forklarer hun.

Lærergruppen slår sig hvert år ned på Bjørnø's primitive lejrlads.

Nede ved vandet drejer jeg ind i et område med en slags velordnet rod. Det viser sig at være bagsiden af "Vandvejskiosken" med iskiosk og pølsevogn. På forsiden mod vandet bliver det en hel flot parklignende have med borde og bænke og en legeplads for ungerne. I baggrunden et par hytter til udlejning. Hytteudlejning foregår også til højre for færgens landingssted på gården Henriksminde. Det er kun et lille stykke fra øens officielle toilet i et rødt skur med hjerte på døren.

Her på vej ned til færgens leje ligger en af øens bedste strande. Da jeg stiger ombord på "Lillebjørn" for at sejle tilbage til Faaborg med skipper Anders Høj Andersen, går en mor med fire børn i land. Lynhurtigt slår de sig ned på den børnevenlige sandstrand lige ved landingsmolen. Kun et meget kort hop på 3 km fra charmerende Faaborg.

Det bliver et vemodigt farvel til den lille ø præget af tolerance og glimt i øjet.

Se mere på Bjørnø's egen hjemmeside bjørnø.dk

